

днесъ поне въ едно нѣщо повечко за въ даденъ случай? Поняпрѣдъ ли е той сега или е по назадъ въ всичко отъ както бѣ прѣди прѣвратѣтъ?

Разбирамъ до единъ степенъ таквозъ нѣщо да блазни великѣ нѣкой монархъ на нѣкоѣ пространнѣ държавѣ, съ грѣмодно население, съ срдѣства огромны и не лесно истощимы, съ наслѣдственъ династически престижъ или съ каквы-годѣ исторически заслуги; таквъ единъ владѣтель, да има своиѣ волѣ, да движе народѣтъ си на възъ еднѣ посоки, кждѣто бы помѣриль, да ся наема на прѣдприятія доблестны, и то когато може да ся каже, че той е до нѣй-дѣ въ състояние да възпроизведе мыслѣтъ си, че има надѣждѣ да пронара идеѣтъ си, или поне по-голѣмѣ вѣроятность за сполукъ въ прѣдприятія си; тогазъ разбирамъ до нѣй-дѣ самонадѣяаностѣтъ на такива господари и желанието имъ да иматъ властѣтъ, да употребѣтъ силѣтъ си. А що, нашъ Принцъ Батембергъ? Вчера повынанъ и дошелъ, още народѣтъ си не е позналъ, нито народѣтъ му него, (той отъ голѣмѣ любовъ къмъ него още языкѣтъ му не е научиль), и който най-голѣмѣ заслужъ що му е направиль е, да му отнеме свободѣтъ, да го лиши отъ правдини-тѣ му. — Какво бы можиль да прѣдприеме и да извърши той съ еднѣ похытенѣ, своего рода, монархическѣ власть? Каквѣ силѣ и енергиѣ бы можиль да покаже той съ това което има? Колко силенъ и страшенъ на съсѣдѣтъ си бы ся показалъ той и какво бы можиль да направи съ еднѣ държавицѣ, колкото орѣхова черупка, съ еднѣ шепѣ народецъ и той изможденъ и истощенъ! Една таквазъ държава, като България, въ състояние ли е да му даде изискваннѣтъ срдѣства? Таквъ единъ народецъ ще може ли да понесе всичкѣтъ тяжесть, която бы легнѣла на него отъ такива безсмысленны прѣдприятія? Колко войскѣ ще може да извади и каквъ замахъ отъ силѣ бы могъ да добѣе замашный въ замыслѣтъ си Принцъ, за да удари и порази изнеможѣлѣтъ, но все още твърдѣ опаснѣтъ Турциѣ, за да освободи българитѣ и да прѣодолеѣ всички другы прѣчки, да ги съедини? Съ вѣтеръ нѣкакъ, или чрѣзъ чюдо нѣкое, може ли да стане силенъ той, дори и по-силенъ отъ колкото силѣ съдържѣ самата му държава? Колка е България, и каква сила иматъ? — «колка е мухата колѣкъ е мѣхѣтъ ѣ», казва една пословица. При едно осязателно сравнение държавата ни е толкозъ голѣма, щото, ако бы конѣтъ на прѣдпринимчивѣтъ нашъ князь да ся спѣне нѣйдѣ и да ся търколи,